

काठमाडौं, साउन ६। दिल्ली उच्च अदालतले तेहेलकाल डटकमका पत्रकार तरुण तेजपाल, अनिरुद्ध भेल, म्याथ्यु सामुएल तथा मेसर्स तेहेलका डटकमलाई रु. दुई करोड क्षतिपूर्ति गर्न आदेश दिएको छ।
न्यायाधीश नीना वंशल कृष्णाको इजलाशले सेवा निवृत्त सैनिक अधिकृत एमएस अलुवालियालाई निजहरूबाट उक्त रकम क्षतिपूर्तिस्वरूप भराउने आदेश दिएको हो। सन् २००९मा मेजर जनरल अलुवालियाले सैन्य सामग्री खरिदमा भ्रष्टाचार गरेको आरोप लगाउँदै (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पीसीआर ल्याव प्रादेशिक अस्पताललाई हस्तान्तरण

भापा, साउन ६। भापाको कनकाई-४ कोटीहोमस्थित समर्पण राष्ट्रिय अभियानको भवनमा रहेको पीसीआर ल्यावको सम्पूर्ण सामग्री प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरलाई हस्तान्तरण गरिएको छ।
भापामा कोरोना सङ्क्रमण समुदायसम्म देखिन थालेपछि तीनवर्षे अघि मेची प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरको स्वामित्वमा रहने गरी कोटीहोममा 'एकका लागि एक अभियान' को पहलमा पीसीआर ल्याव सञ्चालनमा आएको थियो।
हाल कोरोना संक्रमण नियन्त्रण भइसकेको अवस्थामा कोटीहोमस्थित पीसीआर ल्याव प्रयोगविहीन हुन थालेपछि त्यहाँ रहेका बहुमूल्य सामग्री प्रादेशिक अस्पताललाई हस्तान्तरण गरिएको 'एकका लागि एक अभियान' का संयोजक महेश्वरकुमार गिरिले जानकारी दिए। 'एकका लागि एक अभियान', कनकाई नगरपालिका र प्रादेशिक अस्पतालका बीच भएको सहमति बमोजिम प्रादेशिक अस्पतालले आफ्नो दोस्रो प्रयोगशालाको रूपमा उक्त ल्यावलाई सञ्चालनमा ल्याएको थियो।
हाल संक्रमण नियन्त्रण भइसकेको अवस्थामा उपकरणलाई आवश्यकता अनुसार अस्पतालले प्रयोगमा ल्याउन सक्ने भएकाले स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित बहुमूल्य उपकरण अस्पताललाई नै हस्तान्तरण गरिएको अभियानका संयोजक गिरिले बताए।
कनकाई नगरपालिकाका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेलको रोहवरमा अभियानका संयोजक गिरि र प्रादेशिक अस्पतालका ल्याव इञ्चार्ज जीतेन्द्र भ्रासहितको हस्ताक्षरमा ल्यावका विभिन्न जिम्मेवारी सामग्रीको विवरण (लिस्ट) सहित अस्पताललाई हस्तान्तरण गरिएको हो।
ल्याव सञ्चालनको आर्थिक व्यवस्थापन कनकाई नगरपालिकाको तर्फबाट भएको थियो। संक्रमणकालीन अवस्थामा कोटीहोमबाट पीसीआर ल्याव सञ्चालनमा आएसँगै तीन वर्षको अवधिमा ९ हजार ३ सय ४१ जनाको निष्पत्ति नमूना परीक्षण भएको थियो। त्यस्तै ३९ हजार ५ सय २५ जनाको सशुल्क गरी जम्मा ४८ हजार ८ सय ६६ नमूना परीक्षण भएको ल्यावको व्यवस्थापन तर्फका स्वास्थ्यकर्मी इन्द्रहरि भद्राईले जानकारी दिए।
कोटीहोमस्थित पीसीआर ल्यावमा भापासहित इलाम, पाँचथर, ताप्लेजुङ साथै मोरङको केही भागबाट समेत सञ्चालन नमूना परीक्षण भएको भद्राईले जानकारी दिए।

सशस्त्रद्वारा ७०० क्यूवि सखुवा काठ बरामद

पार्थ मण्डल

भापा, साउन ६। सशस्त्र प्रहरीले भापाको मेचीनगरबाट ठूलो परिमाणमा साल जातको गोलिया काठ बरामद गरेको छ।
तस्कर समूहले वन फडानी गरी ट्याक्टरमा लोड गरी साल जातको काठ लगिरहेको विशेष सूचनाको आधारमा सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल नम्बर २ गण भापाका एसपी देवराज अर्याल नेतृत्वमा गएर टोलीले शुरुवात मध्यराति १२ बजे अन्दाजी ७०० सय क्यूफिट गोलिया काठ बरामद गरेको हो।
एसपी अर्याल नेतृत्वको टोलीले मेचीनगर-१ स्थित कृष्णथुम्की मन्दिर नजिकैबाट सो परिमाणको काठ बरामद गरेको हो। 'कृष्णथुम्की नजिकैबाट गाडीका गाडी साल जातको काठ चोरी तस्करी भइरहेको सूचना पाए लगत्तै मैरे नेतृत्वमा गएर टोली त्यहाँ पुगेको थियो'- एसपी अर्यालले भने- 'घटनास्थल पुग्दा एउटा जंगल पूरै फडानी गरी काठ लगिरहेको अवस्थामा फेला पर्यो।' तस्कर समूह ट्याक्टरमा लोड गरी लैजाँदै गरेको साल जातको गोलिया काठ सशस्त्र प्रहरीलाई देखासाथ ट्याक्टर छाडेर भागेका थिए।
सशस्त्रले तत्काल सो ट्याक्टरलाई नियन्त्रणमा लिएर तस्कर समूहको खोजी गर्दा थप एउटा ट्याक्टरसहित काठ फेला परेको एसपी अर्यालले बताए।
'त्यसपछि कृष्णथुम्की मन्दिर आसपास थप

खोजतलास गर्दा अन्य जातको २०० क्यूफिट काठ र करिब एक ट्रक साल र अन्य जातको लाथा फेला परेको थियो'- उनले भने।
सशस्त्र नपुगेको भए तस्कर समूहले सबै काठ लगिसक्यो। 'अहिलेसम्म यस्तो काठ तस्करी देखेकै थिइन'- एसपी अर्यालले भने- 'कृष्णथुम्की मन्दिर पछाडिबाट काठ काटेको देखिन्छ, तस्कर समूहले साना-ठूला सबै स्ख काटिसकेको रहेछ।' एकै रातमा त्यहाँ घाटगद्दी गरी राखिएको गोलिया काठ गन्तव्यतर्फ पुऱ्याउने तस्कर समूहको योजना थियो। 'उनीहरूको त्यो योजना सफल हुन पाएन'- उनले भने।
घटनास्थलबाट काठ चोरी तस्करी गर्ने व्यक्ति फेला नपर्ने पनि नियन्त्रणमा लिएको दुई वटा ट्याक्टर र (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्रेमिकाकै अगाडि गोली हानी हत्या

इटहरी, साउन ६। धरान सडकखण्डस्थित कोशी राजमार्गमा पर्ने चारकोसे जंगलको सेउती पुलमा गोली हानेर एक युवकको हत्या भएको छ।
धरानबाट इटहरीतर्फ आउँदै गरेको र केही समय जंगल साइडमै बसिरहेका युवा-युवतीमध्ये युवकलाई गोली प्रहार गरी हत्या भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीका प्रहरी प्रमुख, एसपी प्रभुप्रसाद ढकालले पुष्टि गरे।
उनका अनुसार हत्या हुनेमा विराटनगर घर भएका २८ वर्षीय रोहित चौधरी रहेका छन्। शुरुवातसँगै साइडमै बसेर घटना भएको हो। 'सेउती पुलको बीचबाट जंगलपट्टी मोटरसाइडकल रोकेर बसिरहेको अवस्थामा तीन जनाको समूहमा आएका युवाहरूमध्ये एकजनाले गोली प्रहार गरेको खुलेको छ'- ढकालले भने- 'ती व्यक्तिको हलिया पनि पाइसकेका छौं, प्रकृति पहिचान भइसकेको छ, हामीले खोजी कार्य तीव्र बनाएका छौं।'
गोली लागेर गम्भीर घाइते भएका चौधरीको धरानस्थित वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा उपचारको क्रममा साँझ साइड ६ बजेतिर मृत्यु भएको ढकालले बताए। उनका अनुसार मृतक चौधरीसँगै रहेकी विराटनगरकै सुमना खत्रीको अवस्था सामान्य छ।
रोहित र सुमना प्रेमीप्रेमिका भएको बताइएको छ। उनीहरू धनकुटामा घुमेर घर फर्कदै गर्दा थकाई लागेर सेउती पुलमा मोटरसाइडकल रोकेका थिए। गोली लागेर गम्भीर घाइते बनेपछि रोहितलाई उनै सुमनाले एम्बुलेन्समा राखेर हस्पिटलसम्म ल्याएकी थिइन्। घटनामा संलग्नलाई तीव्र रूपमा खोजी शुरु गरी घटनावागेर सूक्ष्म अनुसन्धान शुरु गरिएको सुनसरी प्रहरीले जनाएको छ।

वीपी जयन्ती जिल्लाभर मनाइयो

भापा, साउन ६। जननायक वी.पी. कोइरालाको ४१ औं स्मृति दिवसको अवसर पारेर देशभर वृक्षरोपण, विचार गोष्ठी लगायतका विविध कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन्।
नेपाली कांग्रेसका संस्थापक नेता, प्रजातान्त्रिक समाजवादी सिद्धान्तका प्रतिपादक एवम् साहित्यिक क्षेत्रमा समेत विशेष योगदान दिनुहुने वीपीको स्मरण नेपाली कांग्रेस एवम् आबद्ध भातृ तथा शम्भुचक्र संघ-संस्थाहरूले गरेका हुन्। वि.सं. १९७९ भदौ २४ गते जन्मिएका वीपीको २०२९ साल साउन ६ गते क्यान्सर रोगका कारण निधन भएको थियो।
यसै दिवसको अवसर पारेर भापाको वितामोडमा नेपाल विद्यार्थी संघले विचार गोष्ठी सम्पन्न गरेको छ। विचारगोष्ठीमा प्रमुख अतिथि एवम् सविधानसभा सदस्य सुधिरकुमार शिवाकोटीले तत्कालीन अवस्थामा पूर्ण प्रजातन्त्र भएको मुलुक अमेरिका र कर्मुनिष्ट शासन व्यवस्था भएको रुस दुवैको पक्षमा सिधै समर्थन नगर्ने नीति अख्तियार गर्दै भारतसहितका थुप्रै देशहरूको सहभागितामा

प्रजातान्त्रिक समाजवादको नीति प्रतिपादन भएको र त्यसमा वीपी कोइरालाको मुख्य भूमिका रहेको चर्चा गरे।
वीपीसँगको भेट र सानिध्यवादे चर्चा गर्दै सिके प्रसाईंद्वारा निर्मित सुशील-विश्व निकेतन वितामोडमा बस्दा तीन दिन आफू वीपीको स्वकीय सचिव जस्तै भएर बसेको र त्यसवेला वीपीबाबु धेरै बुझ्ने मौका पाएको उनले स्मरण गरे।
वीपीको स्मरण शक्ति तीक्ष्ण रहेको एवम् वीपीले सीकेलाई अत्यन्तै विश्वास गरेको उल्लेख गर्दै नेता

शिवाकोटीले आफूले तत्कालीन शासकहरूसँग डराएर बन्द समाजवादी संगठन गर्दाका समस्या सुनाएका थिए। २०८४ को

लाग्ने कार्यकर्ता खोजेर वीपीको अनुयायी हुन नसकिने धारणा राखे। विचार, दृष्टिकोण, परिष्कृत समाज स्थापनाका लागि वीपीको विचारले सबैलाई एकै ठाउँमा उभ्याएको चर्चा गर्दै उनले वीपीको अनुयायी हुन जीवनशैली परिवर्तन जरुरी रहेको धारणा पनि राखे।
कार्यक्रमका विशेष अतिथि एवम् नेपाली कांग्रेस भापाका सचिव कृष्ण हुमागाँईले जनताका प्रतिनिधिले शासन गर्ने व्यवस्था स्थापनाका लागि कांग्रेसले तत्कालीन शासकहरूसँग युद्धको नियम पूरा गरेर मात्रै सशस्त्र विद्रोह गरेको उल्लेख गर्दै कांग्रेसले कहिल्यै व्यक्तिहत्या नगरेको धारणा राखेका थिए। कार्यक्रममा क्षेत्रीय सभापति खगेन्द्र मैनाली, नेपाल तरुण दलका केन्द्रीय सदस्य राजेन्द्र उप्रेती लगायतले मन्तव्य राखेका थिए।
नेविसंघ भापा सभापति सञ्जय निरौलाको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा स्वागत जितेन साम्पाड एवम् सञ्चालन गोकुल पौडेल र एलेक्स (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नेम्वाड समुदायको वंशावली बिमोचन

वितामोड, साउन ६। याक्थुड पेभाकूम याइदेम्बा नेम्वाड समुदायको वंशावली पुस्तक बिमोचन तथा थेवा-वृत्तचित्र सार्वजनिक भएको छ।
याक्थुड पेभाकूम याइदेम्बा नेम्वाड वंशावलीले शनिवार भापाको वितामोडमा वंशावली पुस्तक बिमोचन तथा थेवा-वृत्तचित्र सार्वजनिक गरेको हो।
देश तथा विदेशमा छरिएर रहेका लिम्बू याक्थुड पेभाकूम याइदेम्बा नेम्वाड (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

दुर्घटनामा तीनजनाको मृत्यु

सुनसरी, साउन ६। सुनसरीको इटहरी-१७ कान्छी चौकस्थित पूर्व-पश्चिम महेन्द्र राजमार्गमा मोटरसाइडकल दुर्घटना हुँदा तीनजनाको मृत्यु भएको छ।
मृत्यु हुनेमा इटहरी-१६का २६ वर्षीय करण चौधरी, २७ वर्षीय शम्भु चौधरी र २४ वर्षीय अनिनेश चौधरी रहेको सुनसरीका प्रहरी उपरीक्षक राजकुमार राईले जानकारी दिए। चारजना चढेको मोटरसाइडकल पिकअपसँग ठोक्किएर दुर्घटना हुँदा तीनजनाको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। पश्चिमतर्फ जाँदै गरेको भारतीय नम्बर डब्ल्यू वी ७३ ई ९११७को पिकअपसँग पश्चिमबाट पूर्व आउँदै गरेको को२९प ३७२२ नको मोटरसाइडकल एकापसमा ठोक्किएको थियो।
दुर्घटनामा घाइते भएका मोटरसाइडकलमा सवार चारैजनालाई उपचारका लागि धरानस्थित वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान पठाइएको थियो। उपचारका क्रममा करण, शम्भु र अनिनेशको मृत्यु भएको प्रहरी उपरीक्षक राईले बताए।
गम्भीर घाइते भएका २७ वर्षीय प्रेमलाल चौधरीको (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

देशभर ६८ प्रतिशत रोपाइँ

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग मातहतको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका अनुसार हाल देशमा मनसुनी वायुको आंशिक प्रभाव रहेको छ। मनसुनको न्यूनचापीय रेखा सरदर स्थानको दक्षिणतिर अवस्थित रहेको छ। यही कारणले तुलनात्मक रूपमा कम वर्षा भएको महाशाखाका मौसमविद सञ्जय अधिकारीले बताए।

अहिले मनसुन ब्रेकको अवस्था छ, वर्षाका क्रममा केही कमी आएको छ, वर्षा नै नहुने भन्ने त हैन तर, विगतका दिनको तुलनामा कम वर्षा हुने देखिन्छ- उनले भने। मनसुनको न्यूनचापीय रेखा सरदर स्थानकोभन्दा दक्षिणतिर रहेकाले वर्षा कम भएको उनको भनाइ छ।
महाशाखाकै अर्का मौसमविद रोजन लामिछानेले पनि मनसुनी वर्षा पर्याप्त नहुँदा धान रोपन किसानलाई समस्या भएको उल्लेख गरे। मनसुन वर्षा सरदर भन्दा केही कमजोर देखिएको छ। हरेक वर्ष मनसुनको एउटै 'प्याटर्न' हुँदैन। तर, यो वर्ष मनसुन केही कमजोर देखिएको छ, अझै दुई/तीन दिन वर्षा राम्ररी हुने अवस्था देखिँदैन- उनले भने।
मनसुन कमजोर रहे पनि खण्डितरूपमा मुलुकभर वर्षा भइरहेको मौसमविद लामिछानेको भनाइ छ। कृषि विभागको विवरणमा कर्णाली प्रदेशमा विशेषगरी लम्पी स्कीन रोगका कारण गोरुको अभाव भई रोपाइँ धेरै प्रभावित भएको जानकारीमा आएको विभागले जनाएको

छ।
सुदूरपश्चिम प्रदेशमा रोपाइँ करिब सकिएको छ। विस्तारै मनसुन सक्रिय भइरहेदा, रासायनिक मलको उपलब्धता सुनिश्चित हुँदा लम्पी स्कीन रोगको प्रभाव कम हुँदै जाँदा धान रोपाइँ हुने प्रतिशत क्रमशः बढ्दै जाने विभागको अपेक्षा छ। मध्यतराईमा साउन मसान्तसम्म नै रोपाइँ हुने गरेका सन्दर्भमा साउन वंशावली पुस्तक बिमोचन तथा थेवा-वृत्तचित्र सार्वजनिक हुने अनुमान गरिएको विभागले उल्लेख गरेको छ।
मनसुनी वर्षा ३७ प्रतिशत मात्रै जल तथा मौसम विज्ञान विभागअन्तर्गतको हावापानी विश्लेषण शाखाका अनुसार जारी मनसुनामा हालसम्म देशभर ३७ प्रतिशत मनसुनी वर्षा भएको छ। शाखाका मौसमविद सुदर्शन हुमागाँईका अनुसार जुन १ देखि जुलाई २१ तारिखसम्म देशभर सरदर पाँच सय ३८ दशमलव दुई मिलिमिटर वर्षा भएको छ। जुन सरदर (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

अव्यवहारिक निर्णय

नेपालका उद्योगी, व्यवसायीको निरन्तरको माग र दवावपछि सरकारले सीमा नाकालाई व्यवस्थित गर्ने नाममा उपभोक्ता विरोधी निर्णय गरेको छ । व्यवसायीले सीमा नाकामा कडाइका साथ चेकजाँच तथा एक सय रुपैयाँभन्दा बढीको सामान ल्याउँदा भन्सार तिर्नुपर्ने नियमले सीमावर्ती क्षेत्रका उपभोक्ता ठगिएको भन्दै आक्रोश प्रकट गरिरहेका छन् । पूर्वी नाका काँकरभिट्टामा पनि भारतीय बजारबाट वस्तु ल्याउँदा भन्सार अनिवार्य तिर्नुपर्ने प्रावधानले एकातिर सीमावर्ती बजार सुनसान हुन थालेका छन् भने दुई देशका बीच पनि कटुता बढ्ने संकेत देखिएको छ । एक त नेपालको अर्थतन्त्र परनिर्भर बन्दै गएको छ भने अर्कातिर खाद्यवस्तुमा समेत अरु देशकै भर पर्नुपर्ने बाध्यताका बीच सरकारले गरेको यस्तो निर्णय निम्न वर्गीय जनताको पक्षमा छैन ।

देशको अर्थतन्त्रको मूल आधार बन्दै गएको रेमिट्यान्स र त्यसका स्रोतहरूले घर आउँदा ल्याएको वस्तुमा भन्सार तिर्नुपर्ने प्रावधानको चौतर्फी विरोध भइरहेको छ । त्यहीबेला इतिहासमै सबैभन्दा ठूलो परिमाणमा अन्तर्राष्ट्रिय विमान स्थलबाटै सुन भित्रिएको छ । एक सय किलोभन्दा बढी सुन अवैध तरिकाले भित्रिन सक्ने देशमा गरीब जनताले उपभोगका लागि ल्याउने वस्तुमा भन्सार तिर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था विडम्बना हो । सरकारले यो निर्णयले व्यवसायी तथा उद्योगीको त हित हुन्छ नै सँगै 'सेटिड व्यापार' पनि फस्टाउने निश्चित छ । देशकै सबैभन्दा ठूलो विमान स्थलबाट अबैधको अवैध सामान सहजै भित्रिने परिस्थितिमा सरकारले ल्याएको यस्तो नीतिले वास्तविक उपभोक्ता नै ठगिने छन् ।

खुल्ला सीमानाको फाइदा उठाएर अवैध ढंगले उपभोग्य वस्तु ल्याउने काममा संलग्न तस्करीहरूको सञ्जाल सीमा नाकाको कडाइले कमजोर हुने सम्भावना छैन । यसै पनि कोरोना महामारीका समयदेखि नेपालको अर्थव्यवस्था प्रभावित भएको छ । आर्थिक मन्दीले सामान्य जीवन पनि अस्तव्यस्त भएको अवस्थामा राजश्व बढाउने नाममा शुरू भएको भन्सारको कडाइप्रति सीमावर्ती क्षेत्रका उपभोक्ताहरूले चिन्त बुझाएका छैनन् । ठूलो परिमाणमा अवैध तरिकाले उपभोग्य वस्तु सेटिडकै भरमा भित्रिने गरेको उदाहरण यसै समयको सुन तस्करी प्रकरणले पुष्टि गरेको छ । सर्वसाधारणलाई दुःख दिने हिसाबले गरिएको कडाइले राजश्वमा केही योगदान त गर्ला तर बहुसंख्यक निम्न वर्गीय जनताको हित गर्ने छैन । त्यसकारण पनि नियम बनाउँदा होस् वा लागू गर्दा त्यसको व्यवहारिक पक्ष र जनताको दैनिकीमा पर्ने सक्ने प्रभाव र असरको मूल्याङ्कन गर्नुपर्छ । अन्यथा त्यस्ता निर्णय क्षणिक हुन पुग्छन् ।

दाइजो सम्बन्धी कानून पालना खोई ?

रोशनकुमार भ्ना

आजको २१औं शताब्दीको युगमा पनि नेपाली महिला दाइजो, बोक्सी, छाउपडी, बालविवाह, बहुपति, बहुपत्नी लगायतका कुप्रथा तथा कुसंस्कारजन्य गम्भीर प्रकृतिका हिंसा सहन बाध्य छन् । कतिपय महिला घरेलु हिंसा, बलात्कार, यौनजन्य हिंसा, कार्यस्थलमा हुने, आर्थिक तथा सांस्कृतिक हिंसाको शिकार भई नैसर्गिक मानवअधिकार समेतबाट वञ्चित छन् । विश्वव्यापी समस्याको रूपमा व्याप्त लैङ्गिक हिंसालाई स्थान तथा परिवेशले फरक पार्दछ । धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक परिवेश, शिक्षा र चेतना स्तरको, आर्थिक सशक्तिकरण र विश्वव्यापीकरणको प्रभावले गर्दा यसको स्वरूप र स्तरमा भिन्नता देखिन्छ ।

महिलाविरुद्ध हुने विभिन्न लैङ्गिक हिंसा मध्ये दाइजो प्रथा पनि एक प्रमुख घरेलु हिंसाका रूपमा लिइएको छ । नेपाल डेमोग्राफिक हेल्थ सर्भेका अनुसार ३५ प्रतिशत महिलाहरू कुनै न कुनै हिंसाको शिकार भएका छन् । घरेलु हिंसा, बलात्कार, यौनजन्य हिंसा र दाइजो धेरै नपाएको कारणबाट हुने हिंसा लगायतका विभिन्न स्वरूपका लैङ्गिक हिंसाहरूबाट धेरै महिला पीडित छन् । २०६२/०६३ को जनआन्दोलन भएलगत्तै मधेशबाट उठेको मधेश विद्रोहले देशलाई सङ्घीय शासन प्रणालीमा डोच्यायो । आज पनि मधेश प्रदेशमा दाइजो प्रथासँगै महिला हिंसाको घटनामा कमी आएको छैन । बढ्दो दाइजो प्रथाका कारण महिला हिंसाका घटनाहरू दिनदिने बढिरहेका छन् ।

अहिले बदलिँदो समयसँग दाइजो लिने स्वरूप पनि बदलिँएको छ । दाइजो प्रथाले संस्कृतिको रूप लिन थालेपछि यसको मारमा न्यून आय भएका र आर्थिक अवस्था जर्जर भएका अभिभावक तथा तिनका सन्तति पर्ने गरेका छन् । बालिकाहरूको आर्थिक, सामाजिक एवम् शिक्षाको स्तर अत्यन्तै कमजोर रहेको सन्दर्भमा मधेश प्रदेश सरकारले 'मुख्यमन्त्री बेटी पढाऊ, बेटी बचाऊ' अभियानले सार्थकता पाउन नसकेको तथ्य मधेश प्रदेशको महिला हिंसाको तथ्याङ्क र मागे जाँचि दाइजो नदिएको निहुँमा बुहारीहरू जलेको घटनाले प्रष्ट पार्छ । कन्या पक्षले विवाहको बेला वर पक्षलाई दिइने सम्पत्ति, नगद, गरगहना र उपहार आदिलाई दाइजो, दहेज र तिलक पनि भन्ने गरिन्छ । कुनै जात र समुदायमा छोरीको विवाहमा केटा पक्षलाई दिइने नगद, गरगहना लगायतको चल अचल सम्पत्ति दहेज वा दाइजो हो भने भनेको विवाह पूर्व केटी पक्षले केटा पक्षसँगको भेटमा दिइने नगद, लुगा, गरगहना आदि तिलक हो । प्राचीनकालमा, आफ्नो छोरी कसैको साथ सुम्पेपछि छोरी र च्वाईलाई नगद, वस्तु, आभूषण र छोरीलाई अर्काको घरमा बस्नलाई सहज होस् भन्ने पवित्र तर्कका आधारमा शुरू भएको दाइजो प्रथा आज विकराल होडबाजीको स्वरूप ग्रहण गरिसकेको छ । यस्तो अवस्थामा दाइजो लिनुदिनु अपराध मात्र नभएर पारिवारिक विग्रह र विखण्डन, शारीरिक तथा मानसिक यातना, बालविवाह, बहुविवाह, अन्धमेले र जबरजस्ती विवाह, स्त्री भ्रुण हत्या, हत्या, आत्महत्या तथा यौनजन्य हिंसा, महिलाको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा आत्मबलमा कमी आउनुको मुख्य कारक तत्व पनि हो ।

दाइजोको प्रचलन कसरी भयो ? पूर्वमध्यकालमा तिरहुतका राजा राजा हरिसिंह देवको

शासनकालमा विद्वानबीच शास्त्रार्थ हुन्थ्यो । यसमा विजयी विद्वानलाई पुरस्कृत गरिन्थ्यो । सन् १३२४ मा राजा हरिसिंह देवले अविवाहित मैथिल ब्राह्मण युवकबीच शास्त्रार्थ गराएका थिए । लामो समयसम्म तर्क-वितर्क चलिरह्यो र त्यसमा वेद, वेदान्त, योग र न्याय जस्ता विषय उठेका थिए । राजा हरिसिंह देवले ब्राह्मण युवकको विद्वता देखेर प्रभावित भए र अनौटो तरिकाले ती युवकलाई पुरस्कृत गरेका थिए ।

यद्यपि शास्त्रार्थमा भाग लिने युवक अविवाहित भएकाले पुरस्कारस्वरूप उनीहरूलाई एक-एक सुन्दर

घर पठाउँदा छोरीका आमाबुबाले आफ्नो आर्थिक हैसियत अनुसार स्वेच्छाले दाइजोस्वरूप चल सम्पत्ति दानस्वरूप दिने गर्दथे । तर अहिले मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को दफा २०५ ले सगोलको सम्पत्तिमा पति, पत्नी, बाबु, आमा, छोरा, छोरीलाई समान अंशियार मानेको छ । नेपालको संविधानको धारा ३८ (१)ले प्रत्येक महिलालाई लैङ्गिक भेदभाव बिना समान वंशीय हक हुनेछ भन्ने कुराको प्रत्याभूति गरिएको छ ।

मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७४ ले आफ्नो परम्परादेखि चली आएको सामान्य उपहार, भेटी,

बेहुली विवाह गर्ने मौका प्रदान गरेका थिए । त्यसपछि यसको आयोजना प्रत्येक वर्ष हुन थाल्यो । पहिले मैथिल ब्राह्मण युवकको सभा हुने गर्दथ्यो । यसमा उनीहरूबीच शास्त्रार्थ हुन्थ्यो र बेहुली पक्ष आफ्नी छोरीका लागि योग्य बेहुलाको खोजी गर्न त्यहाँ भेला हुन्थे । यसले मैथिली समाजमा बसालिदिएका शिक्षाका आधारमा वस्तु चुन्ने परम्परा पछि विकृत बन्यो ।

छोरीको विवाहका लागि एउटै केटा माथि धेरैले दाबी गर्न थालेपछि लेनदेन रूढी दहेजले मिथिलामा प्रवेश पाएको भनिन्छ । मधेशी समाजमा छोरीलाई 'पराया धन' भन्ने प्रचलन अहिले पनि पाइन्छ । यो मान्यताका कारण छोरीलाई धेरै पढाउनेभन्दा छिट्टै विवाह गरिदिनु यहाँ उचित ठानिन्छ । छोरी दिन्छु, तर दाइजो दिन्न भन्ने अभिभावक बिरलै भेटिन्छन् । दाइजो होइन, गुणी बुहारी चाहिन्छ भन्ने अभिभावक पनि दुर्लभ छन् ।

कानूनमा के छ ? पहिला-पहिला छोरीलाई पैतृक सम्पत्तिमा कानूनी अधिकार नभएको कारण छोरीको विवाहपछि पतिको

दक्षिणा वा शरीरमा लगाएको एकरोसो गहना बाहेक विवाह गर्ने दुलहा वा दुलहीका तर्फबाट कुनै किसिमको चल-अचल, दाइजो वा कुनै सम्पत्ति माग गरी वा लेनदेन शर्त राखी विवाह गर्न वा गराउन नहुने भनेको छ । दाइजो वा कुनै सम्पत्ति माग गरी वा लेनदेन शर्त राखी विवाह गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई तीन वर्षसम्म कैद वा ३० हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

चल-अचल सम्पत्ति वा दाइजो माग गर्न वा त्यस्तो चल-अचल सम्पत्ति वा दाइजो नदिएको कारणले दुलही वा निजका नातेदारलाई कुनै किसिमले हैरान पार्न, सताउन वा कुनै अमानवीय वा अपमानजन्य व्यवहार गर्न नहुने समेत भनेको छ । यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिलाई पाँच वर्षसम्म कैद वा ५० हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने तथा कुनै सम्पत्ति लिएकोमा त्यस्तो सम्पत्ति सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता दिनुपर्ने मुलुकी अपराध संहिताले व्यवस्था गरेको छ ।

मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ ले विवाह गर्ने दुलहा

वा दुलहीका तर्फबाट कुनै किसिमको चल-अचल, दाइजो वा कुनै सम्पत्ति माग गरी वा लेनदेन शर्त राखी विवाह गर्न वा गराउन नहुने व्यवस्था गरेको छ । तर, कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु हाम्रो जस्तो लिखित संविधान भएको मुलुकको लागि विडम्बनाको विषय हो । विधायिकाले कुनै कानून बनाउँछ भने कार्यपालिकाले त्यसलाई अक्षरशः लागू गर्नुपर्छ । सर्वोच्च अदालतबाट पनि विभिन्न समयमा विभिन्न मुद्दाहरूमा निर्णय भएको छ ।

विवाह सम्पन्न गर्ने शिक्षित बरबधुले पनि कुम्पराबाट प्रसित आमा बुवा लगायत अभिभावकको कारण खर्चिलो तिलक र दाइजोका साथै भड्किलो रूपमा विवाह सम्पन्न गर्ने गरेको देखिन्छ । तसर्थ, यसको नियन्त्रण हेतु दाइजो सम्बन्धी विशेष ऐनको खाँचो

देखिन्छ । कानून लागू गर्न नसक्नु भनेको सार्वभौम राष्ट्रको कानून बनाउने काममा सार्वभौम संसदको आदेश पालना नगर्नु हो । तसर्थ, विशेष कानून बनाएर बाध्यतात्मक र अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ ।

दाइजोविरुद्धको अभियानलाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाउन नीतिगत र संस्थागत सुदृढीकरण, सर्वोच्चको पक्षहरूबीच समन्वय, साफेदारी र सहकार्य प्रवर्द्धन हुनु आवश्यक छ । दाइजो नियन्त्रणका लागि कानून र राज्य मात्रको एकल प्रयासले सम्भव नहुने हुँदा निजी क्षेत्र, गैरसरकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, पत्रकार जगत र सर्वसाधारण नागरिकको सक्रिय भूमिका र सहकार्य अपरिहार्य रहेको हुँदा एकअर्कामा सामाज्यस्यता र सहकार्य गरेर अगाडि बढनु पर्दछ । मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूमा विकराल समस्याको रूपमा रहेको दाइजो प्रथा हटाउन स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरू विशेषरूपमा अग्रसर हुनुपर्दछ ।

(भ्ना त्रिभुवन विश्वविद्यालय कानून, सङ्गान्या विधावारिधि तहका शोधार्थी हुन् ।)

के हो फंगल र ब्याक्टेरियल संक्रमण ?

फंगल इन्फेक्सन

वीर, त्रिवि शिक्षण अस्पताल र पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा छालाको उपचारका लागि पुग्ने विरामीमध्ये पहिलो नम्बरमा एफिजमाका विरामी पर्छन् भने दोस्रो नम्बरमा रहेको समस्या हो, फंगल इन्फेक्सन (संक्रमण) ।

गर्मीमा पसिना, वायुमा आद्रताको वृद्धि अनि

शरीर गुम्सिनाले यो रोग लाग्छ । यो एक प्रकारको दुसी (फगाइ) को कारण हुन्छ । कास लाग्नु, खुट्टा पानी/हिलोले खानु, घाँटी वरपर सेतो दुबी आउनु, नङ्ग पहेलो हुनु, बाक्लो हुनु, दाद आउनु, १६ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकाको कपालमा खोइरो लाग्नु फंगल इन्फेक्सन हो । फंगल इन्फेक्सन हुँदा हात र खुट्टाको औँलाको बीचमा चिलाउने, रातो हुने र छाला उर्फिएर

छालामा टिकटिक सेतो छाला देखापर्ने, छालामा गोलो रिङ आकार बन्ने, छालामा फोका उठ्ने, कपाल फरेर घाउ हुने लगायतका समस्या देखा पर्छन् ।

पानीमा धेरै काम गर्ने, दिनभर जुता लगाउनुपर्ने, कसिएको (टाइट) कपडा/भित्ती बस्न लगाउने व्यक्तिला फंगल इन्फेक्सनको समस्या बढी देखिने पाटन अस्पतालका प्रमुख कन्सल्टन्ट छाला रोग विशेषज्ञ प्राडा भास्करमोहन कायस्थले बताए । पाटन अस्पतालमा छाला सम्बन्धी समस्या लिएर आउने करिब एक सय जना विरामी मध्ये गर्मीमा फंगल इन्फेक्सनका २० प्रतिशत जति हुन्छन् । 'गर्मी महिनामा पसिना गुम्सिन्छ । तापक्रम र पसिना गुम्सिदा संक्रमण हुने सम्भावना बढी हुन्छ' - उनले भने ।

समयै उपचार नगरे यो संक्रमण शरीरमा फैलदै जान्छ । फंगल इन्फेक्सन बढी गर्मी महिनामा बढी हुने भएकाले कसिएको र शरीर निकै गुम्सिने कपडा नलगाउन उनको सुझाव छ । फंगल इन्फेक्सन एक व्यक्तिबाट अर्कोमा सन्ने भएकाले तौलिया लगायत कपडाहरू साफा रूपमा प्रयोग गर्नुहुँदैन ।

गर्मी महिनामा फंगल इन्फेक्सनको समस्या बढ्ने गरेको त्रिवि शिक्षण अस्पतालका छाला रोग विशेषज्ञ प्राडा द्रारिका श्रेष्ठ बताउँछन् । यो अस्पतालमा करिब दुई सयमध्ये २० जना विरामी फंगल इन्फेक्सनको हुने गरेको उनले बताए । वीर अस्पतालमा फंगल इन्फेक्सनको समस्या लिएर जाने विरामीको संख्या करिब ३० जना हुन्छन् ।

ब्याक्टेरियल संक्रमण (घाउ-खटिरा)

छाला सम्बन्धी देखिने अर्को आम समस्या हो, ब्याक्टेरियल संक्रमण । बच्चा र वयस्कहरूमा देखिने ब्याक्टेरियल संक्रमण फरक हुन्छन् । बच्चाको नाकको वरिपरि पहेलो घाउ आउँछ । यो घाउ दुख्दैन, चिलाउँदैन । खुट्टामा ठूला पिपका फोकाहरू आउँछ । टाउकोमा स-साना पिलो आउने पनि हुन्छ । कुनै टाउँमा चोट लाग्यो भने ब्याक्टेरियल संक्रमणका कारण पाक्ने समस्या पनि हुन्छ ।

ब्याक्टेरियल संक्रमण दुई किसिमको हुन्छ । एक, प्राइमरी ब्याक्टेरियल संक्रमण र दोस्रो, सेकेण्डरी ब्याक्टेरियल संक्रमण । सरसफाईको कमी लगायत विभिन्न कारणले आफैँ घाउ-खटिरा आउनु प्राइमरी ब्याक्टेरियल संक्रमण हो । चिलाएको ठाउँमा, दाद आएको भागमा कन्याउँदा ब्याक्टेरियल संक्रमणका कारण घाउ पाक्नु सेकेण्डरी संक्रमण हो ।

ब्याक्टेरियल संक्रमण सुरुवा रोग र सरसफाईको कमीका कारण हुने भएकाले बालबालिकामा सहजै सन्ने पाटन अस्पतालका डा. कायस्थले बताए । 'बच्चामा छालामा हुने ब्याक्टेरियल संक्रमण छ भने समयमै उपचार चाहिन्छ । समयमै उपचार भएन भने मिर्गौला रोग निम्त्याउन सक्छ' - उनले भने । अभिभावकलाई बच्चाको सरसफाईमा ध्यान दिन, समस्या छ भने समयमै उपचार गर्न र फोहोरमैलामा खेल्न नदिन उनको सुझाव छ ।

'साक्स' प्रतिष्ठानको अध्यक्षमा दाहाल

भद्रपुर, साउन ६ । भद्रपुरमा साहित्य कला सङ्घीत प्रतिष्ठान गठन गरिएको छ ।

भद्रपुर नगरपालिकामा बसेको बैठकले मेची बहुमुखी क्याम्पसका पूर्व प्रमुख तथा अग्रज पत्रकार चिन्तामणि दाहालको अध्यक्षतामा साहित्य कला सङ्घीत प्रतिष्ठान गठन गरिएको हो ।

प्रतिष्ठानको उपाध्यक्षहरूमा खगेन्द्रा खुशी, फणीन्द्र पोखरेल, पवित्रा ओली, सचिवहरूमा डिल्लीरमण नेपाल, मोहन राजवंशी, कृति राई, कोषाध्यक्षमा लता खरेल र सहसचिवहरूमा विकास पाण्डे, कृष्ण अनमोल र कुमार अनुरागी चयन भएका छन् ।

त्यस्तै सदस्यहरूमा सञ्जय प्रधान, सहदेव राजवंशी, अनुप राय, लक्ष्मी मिश्र, महेन्द्र कोइराला र सञ्जय आईच चयन भएका छन् । भद्रपुर नगर प्रमुख गणेश पोखरेलको अध्यक्षता बसेको बैठकमा उपप्रमुख राधा कार्की, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत टेककुमार रेग्मी, वडा अध्यक्षहरू, कार्यपालिका सदस्यहरू लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

कोशीका सवा दुई लाख पशुमा 'लम्पी स्किन' संक्रमण

भापा, साउन ६। महामारीको रूपमा फैलिएको 'लम्पी स्किन' रोगबाट कोशी प्रदेशका दुई लाख २५ हजार चार सय २३ गाई-भैसी संक्रमित भएका छन्। रांगा-भैसीभन्दा गाईगोरुमा रोगको समस्या बढी छ। लम्पी स्किनबाट हालसम्ममा पाँच हजार ४२ गाई-भैसी मरेको पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय विराटनगरले जनाएको छ। निर्देशनालयका फोकल पर्सन डा. देवकुमार दलामीका अनुसार लम्पी स्किनको संक्रमण कोशीका सबै जिल्लामा फैलिएको छ भने इलाम, भापा, मोरङ, पाँचथर, सुनसरी र उदयपुरमा सबैभन्दा बढी क्षति भएको छ। प्रदेशभर चार हजार ९७९ गाईगोरु र ६९ रागा-भैसी मरेका छन्। ती मध्ये सबैभन्दा बढी इलाममा एक हजार ३८२ गाईगोरु र रांगा-भैसी मरेको निर्देशनालयले जनाएको छ। भापामा ५०४, पाँचथरमा ४२२, मोरङमा ४८८, उदयपुरमा ३८५, सुनसरीमा ३६२, खोटाङमा २७९, धनकुटामा २७७, सङ्खुवासभामा २८५, ओखलढुङ्गामा २०२, तेह्रथुममा १४४, ताप्लेजुङमा १७०, भोजपुरमा ८३ र सोलुखुम्बुमा ३३ गाई-गोरु र रांगा-भैसी लम्पी स्किनको संक्रमणबाट मरिसकेका छन्। मृत्युदर इलाममा धेरै भए तापनि प्रभावित पशु पाँचथरमा धेरै छन्।

शनिवारसम्मको तथ्याङ्क अनुसार पाँचथरमा ३३ हजार ८७ गाई-गोरु र रांगा-भैसी लम्पी स्किनबाट संक्रमित रहेको निर्देशनालयका फोकल पर्सन डा. दलामीले जानकारी दिए। उनका अनुसार इलाममा ३१ हजार १४९, धनकुटामा २९ हजार ५६८, उदयपुरमा २९ हजार १८८, सुनसरीमा १७ हजार ८८६, तेह्रथुममा १५ हजार ९८६, मोरङमा १३ हजार ८९०, सङ्खुवासभामा १३ हजार ४६०, खोटाङमा १२ हजार ९९०, ओखलढुङ्गामा सात हजार ६९४, ताप्लेजुङमा सात हजार ६२३, भोजपुरमा सात हजार १५२ र सोलुखुम्बुमा ७०५ गाई-गोरु र रांगा-भैसीमा लम्पी स्किनको संक्रमण पुष्टि भइसकेको छ। लम्पी स्किनको संक्रमण गाई-गोरुको तुलनामा रांगा-भैसीमा न्यून संख्यामा देखिएको छ। कोशी प्रदेशमा संक्रमित संख्यामध्ये गाई-गोरु दुई लाख २३ हजार

७२६ छ भने रांगा-भैसीको संख्या एक हजार ८९७ मात्र रहेको छ। एक लाख बढीलाई खोप लम्पी स्किन रोगको सङ्क्रमण रोक्न कोशी प्रदेश सरकारले ११ जिल्लामा पशुमा खोप लगाउने अभियान सञ्चालन गरिरहेको छ। पशु स्वास्थ्य प्राविधिकले गोठमै पुगेर पशुमा खोप लगाइरहेको निर्देशनालयले जनाएको छ। निर्देशनालयका निमित्त प्रमुख डा. पशुपति ढुङ्गानाका अनुसार कोशी प्रदेशका सबै जिल्लाका एक लाख सात हजार ५१० पशुलाई लम्पी स्किनविरुद्धको खोप लगाइएको छ। सबैभन्दा बढी भापामा ३० हजार ४५६ वटा पशुमा लम्पीविरुद्धको खोप लगाइएको छ। इलाममा २७ हजार ५४, पाँचथरमा १४ हजार ३००, ताप्लेजुङमा नौ हजार १००, मोरङमा पाँच हजार ७८२, उदयपुरमा एक हजार ६८६, खोटाङमा चार हजार १९२, ओखलढुङ्गामा चार हजार ६७५, सोलुखुम्बुमा दुई हजार ६००, धनकुटामा दुई हजार २०० र सुनसरीमा पाँच हजार ४७५ पशुमा खोप लगाउने कार्य सम्पन्न भइसकेको उनले जानकारी दिए। पहाडी जिल्ला धनकुटा, सङ्खुवासभा र भोजपुरमा लम्पीविरुद्धको खोप लगाउने बाँकी नै छ।

दुर्व्यसनीबाट जोगाउन खेलकुद सामग्री

पथरीशनिश्चरे, साउन ६। मोरङको पथरी शनिश्चरे नगरका विभिन्न बडाहरूमा रहेका खेलाडीहरू लागूऔषध दुर्व्यसनीबाट जोगाउन खेलकुद सामग्री वितरण गरिएको छ। पथरीशनिश्चरे नपा-१ जाते मोडस्थित फुटबल ग्राउण्डमा हाम्रो फाउण्डेशनले खेलकुद सामग्री वितरण गरेको हो। 'लागूऔषध दुर्व्यसनीको अन्त्य गरौं, खेलकुदलाई प्रोत्साहन गरौं' भन्ने मुख्य उद्देश्यका साथ आयोजित कार्यक्रममा सो संस्थाले ७० हजार रूपैयाँ बढीको विभिन्न खेलकुद सामग्रीहरू प्रदान गरिएको थियो। १,२,४,७,९,१० लगायतका विभिन्न बडाहरूका एक सय ५० भन्दा बढि फुटबल खेलाडीहरूको उपस्थितिमा एक सय वटा फुटबल, जर्सी जस्ता विभिन्न खेलकुद सामग्रीहरू प्रदान गरिएको हाम्रो फाउण्डेशनका अध्यक्ष प्रदीपकुमार राईले बताए। फाउण्डेशनले २० वटा फुटबल, विफ ३५ थान, कोन साथै मार्कर २५ थान सहयोग गरेको छ। धेरै खेलाडीलाई प्रशिक्षण गराउनु आएका क्लबलाई दुई वटा फुटबलको साथै विफ, मार्कर र कोन वितरण गरिएको र कम खेलाडी भएको क्लबलाई एक-एक वटा वल हस्तान्तरण गरिएको थियो।

पथरीशनिश्चरेका पूर्व मेयर दिलीपकुमार राईको प्रमुख आतिथ्यमा भएको सो कार्यक्रमका विशिष्ट अतिथि इलाका प्रहरी कार्यालय पथरीका प्रमुख डिएसपी लक्ष्मी भण्डारीले खेलाडी, स्थानीय सर्वसाधारण तथा भद्रभलादमीहरूको उपस्थितिमा लागूऔषध दुर्व्यसनीबाट कसरी जोगिने उपायहरू सुभाउनु हुँदै प्रशिक्षण प्रदान गरेका थिए। खेलकुदको माध्यमबाट युवालाई लागूऔषध दुर्व्यसनीबाट बचाउन र उनीहरूको खेल प्रतिभा खोजी गर्दै क्षमता अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले खेलकुद सामग्रीहरू प्रदान गरिएको

थियो। ती सामग्रीहरू किनेर वितरणका लागि फाउण्डेशनका पाँच जनासहित मनकारी सदस्यहरूले आफ्नो स्वेच्छाले रकम उपलब्ध गराएका थिए। सोही अवसरमा खेल र खेलाडीलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले यो अभियानलाई आगामी दिनहरूमा पनि निरन्तर जारी राखिने सो संस्थाका अध्यक्ष राईले जानकारी दिए। कार्यक्रमको संयोजन सुमन कुरुङ्गाडले गरेको थियो भने कार्यक्रमको सञ्चालन फाउण्डेशनका अध्यक्ष प्रदीपकुमार राईले गरेका थिए।

प्रेस युनियनद्वारा विरामीलाई फलफूल

दमक, साउन ६। वीपी कोइरालाको ४१औं स्मृति दिवसको अवसर पारेर लोकतान्त्रिक पत्रकारहरूको साभ्का संगठन नेपाल प्रेस युनियन माईपश्चिमा क्षेत्रीय समिति दमकले विरामीलाई फलफूल वितरण गरेको छ। संगठनले दमक अस्पतालमा उपचाररत २५ जना विरामीलाई अस्पतालको बेडमै पुगेर फलफूल वितरण गरेको हो। प्रेस युनियनका केन्द्रीय प्रतिनिधि विष्णु सुब्बाले फलफूल वितरणको औपचारिक शुभारम्भ गरेको आयोजक समितिका सचिव सन्तोष विष्टले जानकारी दिए। युनियनका जिल्ला सभापति गिरिराज भट्टराई, नेपाली कांग्रेसका महाधिवेशन प्रतिनिधिद्वय अहमदिकुमार केरुङ, सत्यनारायण चौधरी, कांग्रेस दमक-५ का सभापति चैतन्य बराल, वडा नं. १ वडा सचिव यज्ञ भट्टराई, क्षेत्रीय प्रतिनिधि जीतबहादुर धिमाल, युनियनका जिल्ला सदस्य युवराज रेग्मी, शांति सुब्बा लगायतले फलफूल वितरण गरेका थिए। कार्यक्रममा प्रेस युनियनका अग्रज तथा नेताहरूले नेपाली कांग्रेसका संस्थापक एवम् पूर्व प्रधानमन्त्री विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाको विचार सधैं गरीव दुःखीहरूको सेवा गर्नु भन्ने

भएकाले सेवामूलक कार्यक्रम गरिएको बताएका थिए। फलफूल हस्तान्तरणमा अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेण्डेन्ट डा. कृष्ण साह, अस्पतालका कर्मचारी श्याम राजवंशी लगायत स्वास्थ्यकर्मी, नगर प्रहरी लगायतले सहजीकरण गरेका थिए। पत्रकारहरूको पेशागत जिम्मेवारीमात्रै नभएर सामाजिक उत्तरदायित्व समेत हुने भएकाले संगठनले यस किसिमका सेवामूलक कार्यक्रमहरू पनि समय-समयमा गर्दै आएको आयोजक युनियनका क्षेत्रीय अध्यक्ष विष्णु पोडेलले बताए।

पुनः भाषा परीक्षाको आवेदन

भापा, साउन ६। वैदेशिक रोजगार विभाग अन्तर्गत इपिएस कोरिया शाखाले दक्षिण कोरियामा पाँच वर्ष वैधानिक तवरले काम गरेर फर्किएका नेपाली कामदारका लागि पुनःभाषा परीक्षाको आवेदन खुलाएको छ। कोरियामा रोजगार गरेर फर्किएकाले यही साउन १३ गतेदेखि १५ गतेसम्म भाषा परीक्षाका लागि आवेदन दिन सकिने विभागका निर्देशक तथा सूचना अधिकारी गुरुदत्त सुवेदीले राससलाई जानकारी दिए। उनका अनुसार उक्त भाषा परीक्षा आगामी भदौ १८ गतेदेखि २९ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ भने नतिजा प्रकाशन असोज ३ गते हुनेछ। त्यसैगरी इपिएस कोरिया शाखाले एक सूचना प्रकाशित गरी नेपाल सरकार र गणतन्त्र कोरिया सरकारबीच सम्पन्न समझदारी अन्तर्गत दक्षिण कोरियाबाट काम गरी वैधानिक तवरले फर्केका कामदारलाई पुनः कामदारको रूपमा पठाउने प्रक्रिया अनुरूप आवेदन खुला गरिएको जनाएको छ। शाखाद्वारा प्रकाशित सूचना अनुसार आवेदन नेपाली नागरिक हुनुपर्ने, इपिएस अन्तर्गत कोरियामा रोजगारी प्राप्त गरेका र सन् २०१० जनवरी १ पश्चात् भिसा अवधिभित्रै स्वैच्छिक रूपले नेपाल फर्केका कामदार हुनुपर्नेछ। आवेदकको उमेर १८ वर्ष पूरा भई ३९ वर्ष ननाइको हुनुपर्नेछ।

बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त गाउँपालिका घोषणा हुने

कमल, साउन ६। कमल गाउँपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त गाउँपालिका घोषणा गर्नका लागि अन्तिम तयारी भइरहेको छ। बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्नका लागि सबै वडाले आवश्यक पर्ने ५१ वटा सूचक पूरा गर्नुपर्ने हुन्छ। आवश्यक ५१ वटा सूचक पूरा गर्न बाँकी रहेका वडा मध्ये १, ५ र ६ अन्तर्गत शनिवार वडा नम्बर ५ र ६ अनुगमन गरिएको छ। कमल गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको २०७७ साल फागुन १२ गते बसेको बैठकको निर्णय अनुसार 'खुशी राखौं बालबालिकाको मुहार, बालमैत्री कमल समृद्धिको आधार' भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त स्थानीय तहका रूपमा घोषणा गर्ने निर्णय गरेको थियो। सोही निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्दै आगामी २०८० साल भदौ २९ गते राष्ट्रिय बाल दिवसका अवसरमा गाउँपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त स्थानीय तह घोषणा गर्ने गरी तयारी भइरहेका गाउँपालिकाका

अध्यक्ष हर्कुमसिंह राईले जानकारी दिए। अनुगमनका क्रममा ५ नम्बर वडाअध्यक्ष लालबहादुर विष्टले वडाको प्रगत विवरण सुनाउँदै बालमैत्री वडा घोषणाका लागि आवश्यक पर्ने ५१ वटा सूचक आफ्नो वडाले पूरा गरेको बताए। वडालाई यो अवस्थामा ल्याउनका लागि सहयोग गर्नुहुने वडा बाल सञ्जाल, टोल विकास संस्था, विद्यालय परिवार, विभिन्न संघ-संस्था, राजनीति दल लगायतको सहयोगले मात्र यो अवस्थामा आइपुगेको अनुगमनका क्रममा विष्टले बताए। बालमैत्री वडा घोषणाका लागि केही सूचक बाँकी रहे पनि त्यसलाई पूरा गर्दै लगिने छ। यो काम गाउँपालिका एकलैले मात्र सम्भव हुँदैन, त्यसैले सबैको साथ र सहयोग अनिवार्य हुन्छ। हरेक बालबालिकाले कानुनले प्रदत्त गरेको अधिकार पाउनुपर्छ। आजका बालबालिका हामीभन्दा सक्षम भएका छन्। त्यसैले हरेक कार्यक्रममा उनीहरूको सहभागिता अनिवार्य रहेको गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष प्रमिला न्यौपानेले भनिन्।

मदिरा बिक्री र सेवनमा प्रतिबन्ध

भापा, साउन ६। कम्बोडियाले आमनिर्वाचनलाई कृतिगत गरी मदिरा बिक्री र सेवनमा प्रतिबन्ध लगाएको छ। सरकारले शनिवार र आइतबार सबै प्रकारका मदिराको र सेवनमा प्रतिबन्ध लगाउने निर्देशन जारी गरेको हो। दक्षिणपूर्वी एसियाली देश कम्बोडियाका प्रधानमन्त्री सम्वेच टेको हुनसेनले हस्ताक्षर गरी जारी गरेको निर्देशनमा सामाजिक विकृति रोक्न तथा आमनिर्वाचन स्वतन्त्र एवम् निष्पक्ष वातावरणमा सम्पन्न गर्ने उद्देश्यले निषेधाज्ञा जारी गरिएको उल्लेख छ। सबै कम्बोडियाली, विदेशी, व्यापारी र विक्रेताहरूलाई चुनावको एकदिन अघि र जुलाई २२ मा र निर्वाचनको दिन जुलाई २३ मा बिक्री र सेवनमा प्रतिबन्ध लगाइएको छ।

डिजिटल तराजू
विशेष छुटमा
डिजिटल तराजू
Barnet Weighing Scale
सुरक्षा कनपा-३, भापा
Mob. 9810405794, 9802742456

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।
भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई
विर्तामोड सम्पर्क: राजकुमार ओष्ठ ९८५२६४६०५, ९८०६०१०४१०, ९८४२६६४६३, ०२३-५४६००५
रुकम सम्पर्क: देवी सिटीला ९८२९७७९५५, ९८२९७७९५५, ९८२९७७९५५

साभ्ना सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सरसफाई
भापामै भ्याकुम सिस्टमको ढुलो ट्यांकीमा सफाई गरिने छ।
विशाल हरिजन ९८२४९९०६६२, ९७७५२६०६२५, ९८१४९९३७१२, ९८२२६७७८५५
नोट: आधुनिक प्रविधिगत सञ्चालित भापामै सबैभन्दा ढुलो सेफ्टी ट्यांकी अनुभवी व्यक्तिबाट ट्याङ्गलेट ज्वक भएमा सर्बिसको व्यवस्था छ।

विशेष उपचार अब बिर्ता आयुर्वेदमा
ढाड, कम्मर, गर्दन, प्यारालाइसिस, पायल्स, फिस्टुला, ग्यास्ट्रिक, पित्तास, कोलेस्ट्रॉल, पत्थरी, जन्डिस लगायत सम्पूर्ण रोगको उपचार।
सम्पर्क बिर्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर बिर्तामोड, राजगढ स्टेजड बक्षिण फोन: ०२३-५३२३६६, ५९०१६६
मोबाइल: ९८०६००२१३

सेफ्टी ट्यांकी बिक्रीमा
भ्याकुम सिस्टम भएको नयाँ सेफ्टी ट्यांकी गाडी बिक्रीमा रहेकोले इच्छुक व्यक्तिले त्तु-सम्पर्क गर्नुहोला। पहाड तराई दुवै ठाउँ कट्टे।
मो. ९८१७९९७७७४

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार
पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोड भापामा हाडजोर्नी तथा नसाका बिर्तामीहरूको सफल उपचार।
जाँच तथा उपचार हुने सम्साह्र - गर्धन, ढाड, कम्मर दुब्ले, डिस्स प्रोल्याप, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको - बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुब्ले, जोर्नी जाप भएको - शरीर कमजोर, पोलो, लाटो हुने, कान्ते, - प्यारालाइसिस तथा हिड्डन गाडो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुब बाड्गिएको बिर्तामीलाई भना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिड्डन नसक्ने बिर्तामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, भापा (फोन) ०२३-५३०१२३, ९८०३५४६९९

मेघ (घ. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ.) - आजको दिन फलदायी रहेको छ, चिड्या, उपहार प्राप्तको योग छ, छोटो दुरीको रोमान्टिक यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहनेछ।
बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो.) - स्वास्थ्य प्रतिफल बनेर जानेछ, अनावश्यक फनेलामा फसिने योग रहेको छ, यो अवधिभर कसैसँग वादविवाद नगर्नुहोला।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. ङ. के. को. हा.) - मिश्रित फलको समय छ, काममा उतारचढाव आउन सक्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, स्वास्थ्य त्यति राम्रो हुने छैन।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो.) - सन्तान पक्षबाट सुखद खबर सुनिने छ, नचिताएको ठाउँमा यात्रा हुन सक्नेछ, प्रेम सम्बन्ध कसिलो बनेर जानेछ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो.) - विपरीत लिङ्गीसाथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाईंको आजको दिन उत्तमसिद्धि रहेको छ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. ठे. पो. धो.) - आजको दिन मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. तो.) - पराक्रम बढेर जानेछ, विपन्न लागेको काम बनिनाले हौसला बढ्नेछ, छोटो दुरीको यात्रा हुनेछ, मन हार्थत रहला।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु.) - घरबाट काँडे रमाइलो यात्राको तय हुनेछ, साथीभाइहरूले साथ दिनेछन् मनोरञ्जनमा ध्यान जानेछ मन प्रशन्न रहला।
धनु (त्ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ठे.) - समय सापेक्षित छ, जुनसुकै काम गरे पनि सिद्ध भएर जाने योग छ, साथीभाइले पूर्ण सहयोग गर्नेछन्, मन प्रशन्न रहला।

मकर (मो. ज. जि. सि. खु. खे. खो. गा. गि.) - स्वास्थ्य प्रतिफल बनेनेछ, मन अशांन्त रहने छ, छोटो दुरीको कष्टकर यात्रा हुने सम्भावना रहेको छ, खानपानमा विशेष ध्यान दिनुहोला।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.) - लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, भाग्यले साथ दिनेछ, कार्यसिद्धिको योग परेको छ, टाडिएका मित्रजनसँग भेटघाट हुने समय रहेको छ।
मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. वि.) - यथेष्ट धन लाभको योग छ, बोली तथा वाणीको प्रभावमा वृद्धि हुनेछ, मिथ्यान्त भोजनको योग छ, मन प्रफुल्ल रहला।

मेघ (घ. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ.) - आजको दिन फलदायी रहेको छ, चिड्या, उपहार प्राप्तको योग छ, छोटो दुरीको रोमान्टिक यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहनेछ।
बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो.) - स्वास्थ्य प्रतिफल बनेर जानेछ, अनावश्यक फनेलामा फसिने योग रहेको छ, यो अवधिभर कसैसँग वादविवाद नगर्नुहोला।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. ङ. के. को. हा.) - मिश्रित फलको समय छ, काममा उतारचढाव आउन सक्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, स्वास्थ्य त्यति राम्रो हुने छैन।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो.) - सन्तान पक्षबाट सुखद खबर सुनिने छ, नचिताएको ठाउँमा यात्रा हुन सक्नेछ, प्रेम सम्बन्ध कसिलो बनेर जानेछ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो.) - विपरीत लिङ्गीसाथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाईंको आजको दिन उत्तमसिद्धि रहेको छ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. ठे. पो. धो.) - आजको दिन मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।